

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

संस्कृत पारंगत (एम्.ए.) नियमित

परीक्षा: जून - २०२२

सत्र ४ थे

विषय: भाषाविज्ञान (19R3409)

दिनांक: २८/०६/२०२२

गुण : ६०

वेळ : स. १०.०० ते १२.३०

सूचना: १) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात. २) सर्व प्रश्न सोडवणे अनिवार्य.

प्र.१. कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

(४८)

- १) भाषाशिक्षणाच्या पद्धती स्पष्ट करा.
- २) भाषा आणि व्याकरण यांचे संबंध स्पष्ट करा.
- ३) आकृतिमूलक वर्गीकरण सोदाहरण स्पष्ट करा.
- ४) टिपा लिहा- अर्थसंकोच, भाषाभ्यासाची ऐतिहासिक पद्धती
- ५) वर्णोच्चारण प्रक्रियेविषयी सविस्तर लिहा.
- ६) भारतीय भाषाकुलांची माहिती द्या.

प्र.२. कोणत्याही दोन उताऱ्यांचा माध्यमभाषेत अनुवाद करा.

(१२)

- १) अथैकदा वामदेवः सकलकलाकुशलेन कुसुमसायकसंशयितसौन्दर्येण कल्पितसोदर्येण साहसोपहसितकुमारेण सुकुमारेण जयध्वनातपवारणकुलिशाङ्कितकरेण कुमारनिकरेण परिवेष्टितं राजानमानतशिरसं समभिगम्य तेन तां कृतां परिचर्यामङ्गीकृत्य निजचरणकमलयुगलमिलन्मधुकरायमाणकाकपक्षं विदलिष्यमाणविपक्षं कुमारचयं गाढमालिङ्ग्य मितसत्यवाक्येन विहिताशीरभ्यभाषत।
- २) अथेप्सितं भर्तुरुपस्थितोदयं सखीजनोद्वीक्षणकौमुदीमुखम् ।
निदानमिक्ष्वाकुकुलस्य संततेः सुदक्षिणा दौहदलक्षणं दधौ ॥
शरीरसादादसमग्रभूषणा मुखेन सालक्ष्यत लोध्रपाण्डुना ।
तनुप्रकाशेन विचेयतारका प्रभातल्पा शशिनेव शर्वरी ॥
- ३) जनकस्य मार्गदर्शनेन सोमदत्तः शिल्पकलायां प्रावीण्यमविन्दत । तेन कृता मूर्तीः जनाः पश्यन्ति स्म वदन्ति च अहो रमणीया मूर्तय एता इति । जनक इन्द्रदत्तस्त्वेकवारमपि न प्राशंसत्प्रत्युत तस्य दोषानेवादर्शयत् । तेनाग्रिमे अवसरे दोषरहितां मूर्तिं निर्मातुं स प्रायतत । किन्तु प्रतिवारं जनकस्तस्यां मूर्तीं कामपि न्यूनतामेवादर्शयत् । तं न कदापि प्राशंसत् ।